

10

Nieuwe woorden: العمل *al-ʿamal* het werk

1

Basiswoordenschat

خبير خبراء	<i>xabīr xubarā'</i> expert	تاجر تجار	<i>tādjir tudjār</i> handelaar
شغل أشغال	<i>šughl 'ašghāl</i> arbeid, job	دولي	<i>duwalī</i> internationaal
طبيب أطباء	<i>ṭabīb aṭibbā'</i> dokter	صعب صعاب	<i>ša9b ši9āb</i> moeilijk
غائب	<i>ghā'ib</i> afwezig	عالمي	<i>9ālamī</i> wereld-
مدني	<i>madanī</i> burger(-lijk)	مأمور	<i>ma'mūr</i> ambtenaar
مهندس	<i>muhandis</i> ingenieur	مشهور	<i>mašhūr</i> beroemd
موظف	<i>muwazzaf</i> bediende	موجود	<i>moudjūd</i> beschikbaar
وكالة	<i>wakāla</i> agentschap	وظيفة وظائف	<i>wazīfa wazā'if</i> stelling, job

 588.wav openen, basiswoordenschat beluisteren en herhalen.

Naslagwoordenschat

بطالة	<i>baṭāla</i> werkeloosheid	أجر أجور	<i>'adjr 'udjūr</i> salaris
سمسار سماسير	<i>simsār samāsīr</i> makelaar	راتب رواتب	<i>rātīb rawātīb</i> salaris
مقبول	<i>maqbul</i> aanvaardbaar	معقول	<i>ma9qūl</i> redelijk
هندسة	<i>handasa</i> techniek	ممرض ممرضات	<i>mumarriḍ(a)</i>
واضح	<i>wāḍiḥ</i> duidelijk		verpleger/-pleegster
		وكيل وكلاء	<i>wakīl wukalā'</i> agent

 589.wav openen, naslagwoordenschat beluisteren en herhalen.

Persoonlijke voornaamwoorden

2 In vroegere lessen hebben wij de meeste persoonlijke voornaamwoorden (ik, jij/u, hij' enz.) geleerd. Het kan nuttig zijn om alle te noemen. **Schrijf:**

أنا	<i>'ana</i>	ik	نحن	<i>naḥnu</i>	wij
أنت	<i>'anta</i>	jij/u (m.)	أنتم	<i>'antum</i>	jullie, u (mv.)
أنت	<i>'anti</i>	jij/u (v.)			
هو	<i>huwa</i>	hij (m.)	هم	<i>hum</i>	zij (personen)
هي	<i>hija</i>	zij (v.), Zij (niet-personen, d.w.z. onbez. mv.)			

Deze voornaamwoorden stroken precies met de bezittelijke voornaamwoorden (9/6) in identiteit en gebruik.

Basisstructuren, 2: Vergelijking

3 U heeft wel niet gedacht, dat u nu al hele Arabische zinnen zou kunnen schrijven. Maar u kunt het wel. **Lees en schrijf** deze:

هو مسؤول. *huwa mas'ūl.* Hij is verantwoordelijk.
هو مهندس. *(muhandis)* Hij is ingenieur.
زميله مسؤول. *(zamīlu)* Zijn collega is verantwoordelijk.
زميله طبيب. *Zijn collega is dokter.*

زميله صحفي مصري. زميله صحفي مصري. Zijn collega is een Egyptische journalist.
 990.wav openen, beluisteren en herhalen.

Zo eenvoudig is het. Terwijl wij in het Nederlands een werkwoordvorm 'is' voor zo'n zin moeten zetten, hebben de Arabieren enkel de beide elementen van de bewering nodig. Deze Arabische zinnen zijn compleet en correct.

(Wij gebruiken ook in het Nederlands werkwoordloze zinnen, maar alleen voor titels in kranten en gelijkaardige mededelingen: 'Aandelen omlaag', 'Boeren beschuldigd', 'Directeur ontslagen'.)

Wij kunnen deze Arabische structuur een **vergelijking** noemen, want beide delen, zoals in een mathematische vergelijking, bijv. $x = 2$, zijn identiek. De vergelijking is de tweede van drie basisstructuren die wij in dit boek bestuderen. Wij noemen het eerste lid van de vergelijking het *subject*; het tweede lid, dat het subject identificeert of beschrijft, heet het *predicaat*. **Lees en schrijf:**

أنا مسؤول. أنا مسؤول. 'ana mas'ul. Ik ben verantwoordelijk.
 هي مسؤولة. أنا مسؤول. hija mas'ula. Zij is verantwoordelijk.
 هي كاتبة مشهورة. هي كاتبة مشهورة. (mašhūra) Zij is een beroemde schrijfster.
 991.wav openen, beluisteren en herhalen.

Regel van de vergelijking: Een eenvoudige bewering in het Arabisch behoeft geen werkwoord, dat met het Nederlandse 'zijn' in tegenwoordige tijd overeenkomt.

Het predicaat komt overeen met het subject in geslacht (m./v.) en getal (enkelv./tweev./mv.). Wij volgen waar nodig de **Regel van het onbezielde meervoud** (9/4). **Lees en schrijf**, met aandacht op het onbezielde meervoud (mv.) in het predicaat:

المشكلة صعبة. المشكلة صعبة. (ša9ba) Het probleem is moeilijk. (enkelv.)
 المشاكل صعبة. المشاكل صعبة. De problemen zijn moeilijk. (onbez. mv.)
 الاقتراحات طويلة. الاقتراحات طويلة. (al-iqtirāhāt) De voorstellingen zijn lang.
 هي طويلة. هي طويلة. (hija) Zij (de voorstellingen) zijn lang.

992.wav openen, beluisteren en herhalen.

Als wij in een vergelijking een regelmatig mannelijk meervoud gebruiken, moet het meervoud in de vorm $\text{...} -\bar{u}n$ (niet $-\bar{i}n$) staan; een tweevoud heeft de vorm $\text{...} -\bar{a}n$ (niet $-\bar{a}yn$). **Lees en schrijf:**

المفتشون مسؤولون. المفتشون مسؤولون. De Inspecteurs zijn verantwoordelijk.
 المفتشان مسؤولان. المفتشان مسؤولان. Beide Inspecteurs zijn verantwoordelijk.
 نحن مسرورون. نحن مسرورون. (masrūrūn) Wij zijn verheugd.

993.wav openen, beluisteren en herhalen.

Oefening 1 Maak, zo veel mogelijk, zinnige vergelijkingen met een subject uit lijst (a) en een predicaat uit lijst (b). De woorden zijn in de gegeven vorm te gebruiken, zonder wijziging:

Subjecten: (a) اقتراحاتنا، هي، الرئيس، المندوبون، الصحفي

Predicaten: (b) حاضرون، حاضر، مقبولة، واضحة، عراقي

Oefening 2 Vertaal in het Arabisch en lees uw vertaling hardop:

(a) De ingenieur is Libanees. (b) Zij zijn Italianen. (c) De minister is afwezig.

(d) De dokter is een Duitser. (e) Zij is een buitenlandse dokter.

De oplossingen van deze oefeningen volgen paragraaf 5 beneden.

Wij hebben gezegd dat het predicaat moet met het subject in geslacht en getal overeenkomen. Kijk a.u.b. opnieuw naar de tot nu toe getoonde vergelijkingen, vooral naar die met een naamwoord als subject. Kunt u zeggen, wanneer het predicaat *geen* overeenkomst met het subject heeft, alhoewel dit theoretisch mogelijk is?

Een kleine hulp. **Lees en schrijf** deze uitdrukking, die in zekere mate met één van onze vergelijkingen overeenkomt:

المشكلة الصعبة المظلمة الصعبة al-mušmila š-ša9ba

 94.wav openen, beluisteren en herhalen.

U ziet het verschil. Wat wij hier hebben, is echt geen vergelijking maar een *beschrijving* (Les 9): 'het moeilijke probleem'. In een beschrijving hebben beide leden, naamwoord en bijvoeglijk naamwoord, in alle opzichten congruentie, *bepaald* of *onbepaald*. De vergelijkingen, die wij tot nu bestudeerden, hebben een bepaald eerste lid (het subject) maar een *onbepaald* tweede lid (het predicaat).

Wij kunnen wel vergelijkingen met een bepaald predicaat vormen. Maar hun subject is bijna altijd een voornaamwoord. **Lees en schrijf**:

هو الرئيس. هو الرئيس. (ar-ra 'īs) Hij is (de) voorzitter.

هم الخبراء. هم الخبراء. Zij zijn de experten.

 95.wav openen, beluisteren en herhalen.

Als de zin van zo'n vergelijking een naamwoord als subject vereist, gebruiken wij wel het naamwoord, maar wij herhalen het dan met het gepaste voornaamwoord. **Lees en schrijf**:

العراقي هو الرئيس. العراقي هو الرئيس. De Irakees (,hij') is (de) voorzitter.

زملائي هم الخبراء. زملائي هم الخبراء. Mijn collega's (,zij') zijn de experten.

 96.wav openen, beluisteren en herhalen.

Door het bijvoegen van het voornaamwoord is het onmogelijk, de uitdrukking als beschrijving te verstaan. Die moet een vergelijking zijn. Zulke vergelijkingen zijn relatief zeldzaam. Vergelijkingen zoals wij vroeger in deze paragraaf bestudeerden (d.w.z. met onbepaald predicaat), komen meer voor.

Vergelijkingen met Beschrijvingen

4 Ieder bestanddeel (subject of predicaat) van een vergelijking kan zelfs een beschrijving zijn. Indien de betrekking van beide leden aaneinander wordt gerespecteerd, dan is de vergelijking juist. Kijk a.u.b. naar het vijfde en het achtste voorbeeld van paragraaf 3 boven:

زميله صحفي مصري. هي كاتبة مشهورة.

waar het predicaat een beschrijving is. Als de vergelijking ingewikkeld klinkt, kan de auteur dit oplossen door een toepasselijk voornaamwoord toe te voegen; zo wordt de rol van elk lid duidelijk.

Dat kunnen wij met iedere vergelijking doen. **Lees en schrijf**:

المهندس المدني حاضر. al-muhandis al-madanī ḥāḍir.

المهندس المدني حاضر. De burgerlijk ingenieur is aanwezig.

المدوب العربي هو مهندس مدني. { De Arabische gemachtigde (,hij') is

المدوب العربي هو مهندس مدني. { burgerlijk ingenieur.

 97.wav openen, beluisteren en herhalen.

Actief Deelwoord in het Predicaat

5 Een onbepaald actief deelwoord (8/1) in het predicaat van een vergelijking kan vaak een *handeling*

Oplossingen van de Oefeningen

1 اقترحاتنا مقبولة واضحة. *iqtirāḥātna maqbūla/wāḍiḥa*. Onze voorstellingen zijn aanvaardbaar/duidelijk.

هي مقبولة واضحة. *hija maqbūla/wāḍiḥa*. Zij zijn aanvaardbaar/duidelijk.

الرئيس حاضراً عراقياً. *ar-ra'īs ḥāḍir/9irāqī*. De voorzitter is aanwezig/Irakees.

المندوبون حاضرون. *al-mandūbūn ḥāḍirūn*. De gemachtigden zijn aanwezig.

الصحفي حاضراً عراقياً. *aṣ-ṣuḥufī ḥāḍir/9irāqī*. De journalist is aanwezig/Irakees.

2 (a) المهندس لبناني. *al-muhandis lubnānī*. (b) هم إيطاليون. *hum 'iṭālīyūn*.

(c) الوزير غائب. *al-wazīr ghā'ib*. (d) الطبيب ألماني. *aṭ-ṭabīb 'almānī*.

(e) هي طبيبة أجنبية. *hija ṭabība 'adḡnabīja*.

3 (a) *aṭ-ṭabīb swīsirī*. De dokter is Zwitser.

(b) *al-iqtirāḥāt ma9qūla*. De voorstellen zijn redelijk.

(c) *huwa xabīr fannī*. Hij is technische expert. (d) *miṣr kabīra*. Egypte is groot.

(e) *iqtirāḥna dġadīd*. Onze voorstelling is nieuw.

4 (a) *al-mu'tamar ad-duwalī maftūḥ*. De internationale conferentie is geopend. Vergelijking met een bepaalde beschrijving als subject.

(b) *waḡīfa ḥāmma wa-ṣa9ba*. Een belangrijke en moeilijke stelling. Geen vergelijking maar een onbepaalde beschrijving met twee bijvoeglijke naamwoorden.

(c) *al-bunūk mas'ūla*. De banken zijn verantwoordelijk. Eenvoudige vergelijking.

(d) *al-wazīr al-dġadīd marīḡ*. De nieuwe minister is ziek. Vergelijking met een bepaalde beschrijving als subject.

(e) *lubnān tādġir 9ālamī*. Libanon is wereldhandelaar. Vergelijking met een onbepaalde beschrijving als predicaat.

Testen

1 Lees hardop en vertaal:

(a) الوزراء حاضرون. (b) المؤتمر التجاري هام. (c) الوظيفة صعبة.

(d) الصورة الجميلة. (e) الصورة جميلة.

2 Zet de woorden samen in een vergelijking, met de nodige veranderingen. Lees uw vergelijking hardop en vertaal ze:

(a) هو؛ تاجر دولي. (b) موظفون؛ مسرور. (c) مطارنا، دولي؛ هام.

(d) النص؛ واضح، مقبول. (e) مأمور؛ مشغول.

3 Vul in met de ontbrekende letters. Lees het woord hardop en vertaal het:

(a) الخ...راء (b) غا...ب (c) م...دوب (d) م...ظف (e) و...يفة

4 Schrijf in het Arabisch, en lees hardop:

(a) Ik schrijf de brief aan het ministerie. (NB. twee mogelijkheden, m./v.)

(b) Wij kiezen nu onze nieuwe voorzitter.

(c) De experts sturen hun verslag per (,met de') e-mail.